

Fazla çaba sarf etmeden eğlendirip, bilgilendiren televizyon, bilgisayar gibi teknoloji harikası iletişim araçları ile görsel cazibesi yüksek, oyalayan ve eğiten bir çok oyun ve oyuncak arasından çocuklara kitabı sevdirmek günümüzde artık daha zorlaşmaktadır. Bu kadar uyarana sahip olmadığımız 20-30 yıl öncesinde tercih ettiğimiz, doğum günlerinde hediye olarak seçtiğimiz kitaplardı. Şimdi ise çocuklar klasik roman kahramanlarını değil, çizgi film kahramanlarını daha iyi tanıyorlar.

Bebeklikten başlayarak çocukları renk, çizgi ve sözcüklerle tanıştıran, anadilini öğrenmesine yardımcı olan kitaplar, hem görsel, hem de dilsel özellikler ile çocuğun oynama, eğlenme, görme, duyma, dokunma yoluyla tanıma ve keşfetme gereksinimlerini karşılayan, duygu ve düşünce dünyasını besleyen, yaratıcılık ve hayal dünyasını geliştiren araçlardır.

Çocuk okuma alışkanlığını öncelikle ailede, sonra da okulda kazanır. Ebeveynler kitaba değer veriyorsa, düzenli olarak okuyorsa çocuklarının okumaları için de model olurlardır. Çocukların kitabı sevmeleri, bebeklikten itibaren anlama, algılama, fiziksel, zihinsel ve psikolojik durumuna ait gelişim özelliklerindeki ilgi ve beklentilerine göre sağlanabilir.

Çocuk kitap ilişkisi çocuğun okuma yazmaya başlamasından çok önceki bebeklik döneminden itibaren başlar. Bu nedenle kitapla ilk tanışma bu dönemlerde başlamalıdır.

Yaş dönemlerine göre kitap özellikleri şu şekildedir :

0-3 yaş

Müzikli, sesli

Dokunsal alanını uyaran

Tanıdık nesnelerin olduğu

Parlak renkli

Az kelimeli ve bu kelimelere ait bol resimleri olan(hayvan, eşya gibi)

Kolay yıpratmayacak kalitede

Ellerinin boyutuna uygun olmalıdır.

Bu resimli kitaplara dokunma elde tutma ile süreç başlar. Çevreyi tanımasına, çevreyle ilişki kurmasına, dilinin gelişmesine, algılama kapasitesinin artmasına yardımcı olur.

3-5 yaş

Kahraman figürleri olan masallar

Tanıdık durumların anlatıldığı, yaşama ait

Nesneleri sınıflandırmabileceği

İyi resmedilmiş

Hayal gücünü harekete geçiren metinlerin önem kazandığı
Konuları sade, resimleri öyküyü anlatacak güçte olmalıdır.

Çocuğa okunan kitap, kavramsal gelişimine ve anlama becerisine katkı sağlar. Bilişsel gelişimine ve kişiliğın temellerine katkı yanında öğrenme isteğini ve merakını tatmin etmeye, soru sormaya teşvik etmeye yardımcı olur.

5-8 yaş

Güçlü hikayeleri olan

Kavram ve dil yönünden gelişmiş

Karakterleri güçlü

Sadece iyi ve doğruyu değil, kötü-yanlış karakterleri de içeren

İçinde bilinen kelimeleri içeren

Gerçek hikayelerden alıntıları olan

Yeni bilgiler öğreten, eğitici

Okumayı yeni öğrenenler için kısa ve büyük yazılarla yazılmış

İlgi alanına giren kitaplar olmalıdır.

Hayal gücünü kullanarak yorumlar yapmaya, yeni şeyler denemeye, duygu ve düşüncelerini tanımaya, dilini uygun kullanmaya ve okuyan kişiyle fiziksel ve duygusal yakınlaşmayı sağlar.

8-12 yaş

Çocuğın karakter ve zevkine uygun

Sadece mesaj kaygısı taşımayan, beyin fırtınası yapabileceği

Türk dilinin uygun kullanıldığı

Yaratıcılığın kışkırtan, sonunu kendi tamamlayabileceği

Özdeşim kuracağı

İlişkiler konusunda destekleyici, iyinin yanında kötüye de yer veren

Farklı kültürleri tanıyabileceği, evrensel, iyi çevirisi olan

Duygusal, Macera türü, öğretici ya da mesaj verici özelliği abartılmamış kitapları seçebilirsiniz.

İlgi alanına yönelik her yeni bilgi ve kahraman onu heyecanlandıracak okuma isteğini arttırmaya başlayacaktır. Heyecanlı, maceralı olaylar ya da duygularını bulabileceği kitaplar ilgisini çekecektir.

ÇOCUKLARIN KİTAP OKUMAYI SEVMESİ İÇİN NELER YAPILABİLİR?

- Anne Baba olarak siz bir kitap okuyucusu modeli olabilirsiniz.
- Kitap okumak için özel zamanlar ayırabilirsiniz .
- Kitap okurken mimik ve ses tonunuzu kullanarak, kitaptaki hayal dünyasının içine çekebilirsiniz.
- Kitap okumayı sevmek kitabı tanımakla başlar. Kitapçıya giderek kitapları tanınması konusunda rehberlik edebilir, onun nitelikli seçim yapmasını sağlayabilirsiniz. Kütüphaneye üye olabilirsiniz.
- Ona okunan ya da kendi okuduğu kitabı babasına, arkadaşına anlatılabilir, böylece okumanın değerini, aktarma becerisini, başkasıyla paylaşmakla ilişkiyi geliştirmeyi destekleyebilirsiniz.
- Özel günlerinde ona ya da arkadaşlarına kitap hediye edebilirsiniz.
- Birlikte kitap evleri ve fuarlarına ziyaret yapabilirsiniz.
- Günlük gazete, dergi ve süreli yayınları takip etmesini özendirabilirsiniz.
- Odasında kitaplarını koyabileceği bir kitaplık oluşturabilirsiniz.
- Kitaplarını arkadaşlarına ödünç vererek, okulun kütüphanesinden yararlanmasını sağlayabilirsiniz.